

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/133/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719200387
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8719200387.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne D. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX E. - H. H., právne zastúpená advokátom JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 298,75 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 20Csp/6/2019-67 zo dňa 13. mája 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 298,75 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyňa má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil čl. 8, § 185 ods. 1, § 215 ods. 1, § 215 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, § 488 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.06.2013.

3. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Poprad, č.k. 12C/156/2016-66 zo dňa 27.04.2017 bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 298,75 Eur a súčasne konštatoval, že zmluvná podmienka Poplatok za poskytnutie úveru uvedená v bode 6 zmluvy o úvere je neprijateľnou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 08.06.2018 po potvrdení Krajským súdom Prešov rozsudkom zo dňa 24.04.2018. V odôvodnení konštatoval zneužitie neprijateľnej zmluvnej podmienky.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný a žalobkyňa uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver z titulu ktorého plnila žalovanému splátky. Medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená zmluva, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa

05.04.1993. Je tiež nesporné, že rozsudkom Okresného súdu Poprad, č.k. 12C/156/2016-66 zo dňa 27.04.2017 bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie a súčasne súd konštatoval neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Podľa názoru súdu je teda nárok dany, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov. V prejednávanej veci je zrejmé, že žalobkyňa úspešne uplatnila nárok z titulu porušenia práva ustanoveného osobitným predpisom. Bolo preukázané, že žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď predložil žalobkyni na podpis zmluvu neobsahujúcu zákonom predpísané náležitosti a následne od žalobkyne prijal plnenie s tým, že toto prijal klamaním spotrebiteľa. Následkom týchto skutočností bol žalovaný zaviazaný povinnosťou vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie. S ohľadom na to je podľa názoru súdu naplnený základný predpoklad uplatneného nároku na finančné zadosťučinenie a to, že boli porušené práva žalobkyne ako spotrebiteľa vyplývajúce z osobitných právnych noriem slúžiacich na ochranu spotrebiteľov. Konštatoval, že v prejednávanom prípade došlo zo strany žalovaného k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, a teda k strate finančných prostriedkov. V prípade žalovaného nešlo len o hrozbu akademickú, možnú v budúcnosti, ale išlo o priame naplnenie hrozby tým, že žalovaný prijímal od žalobkyne peňažné prostriedky nad rámec toho, na čo mal právny nárok. V dôsledku toho nemohla žalobkyňa disponovať finančnými prostriedkami, ktoré boli potrebné k živobytiu nielen jej samotnej, ale aj jej rodiny. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia uviedol, že pre žalobkyňu bude primerané finančné zadosťučinenie vo výške 298,75 Eur, pričom túto sumu považoval za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného a je aj určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Žalobkyňa teda nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa nepriznáva právo na finančné zadosťučinenie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď jej ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhala ochrany svojich práv. S ohľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

5. O trovách konania rozhodol tak, že procesne úspešná žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd až po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 ods. b), d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal, že odôvodnenie rozsudku nekonkretizuje, predovšetkým s poukazom na rozhodnutie 12C/156/2016 porušenie ktorého práva súd posudzoval a dospel k záveru o existencii uplatneného nároku a o jeho výške. Ďalej namietal tiež rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodov faktickej absencie konkrétnych dôvodov na základe ktorých súd dospel k sume 298,75 Eur ako oprávnenej a primeranej a neprimeranosti sumy 298,75 Eur. Uviedla, že obsah odôvodnenia je nepreskúmateľný a arbitrárny a z takto formulovaného zdôvodnenia nie je zrejmé, aké konkrétne skutočnosti súd posudzoval vo vzťahu k akým konkrétnym skutkovým záverom. Poukázal na to, že aj keď výška primeraného finančného zadosťučinenia je vecou úvahy súdu, táto úvaha nemôže byť svojvoľná a nepreskúmateľná. Namietal, že súd prvej inštancie nepresvedčivým spôsobom a v rozpore s požiadavkou rovnosti strán a objektívneho posúdenia vec neposudzoval komplexne. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100% trov právneho zastúpenia.

7. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces, ktoré videl žalovaný v nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v § 220 ods. 2 C.s.p.. Z odôvodnenia rozhodnutia preto musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Povinnosťou súdu je vždy taktiež dostatočným a rozumným spôsobom vyrovnať sa s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na jeho rozhodnutie. Neznamená to však, že súd musí rozhodnúť v súlade so skutkovým a právnym názorom tej ktorej strany, postačuje, že sa s jej argumentmi vo svojom rozhodnutí ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovná. Táto odvolacia námietka však nebola v predmetnom prípade naplnená.

12. K námietke, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto iná vada však v posudzovanom spore odvolacím súdom zistená nebola

13. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd zistiť, že k naplneniu tejto odvolacej námietky nedošlo.

14. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových

záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

15. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

17. Samotné ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadostučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a takýmto môže byť aj vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadostučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadostučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevyklučuje možnosť žiadať finančné zadostučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv, resp. že primeraného finančného zadostučinenia sa nemožno domáhať v súvislosti s porušením práva podľa ustanovení Občianskeho zákonníka zameraných na ochranu spotrebiteľa. Za daného stavu nie je možné považovať konanie žalobcu, ktorý po tom, ako súd prvej inštancie a následne odvolací súd vyhovel jeho žalobe za konanie v rozpore so zákonom, dobrými mravmi, prípadne za šikanózne uplatnenie práva.

18. Odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadostučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, bol to však žalovaný, kto požadoval od žalobkyne plnenie z úveru, v prípade ktorého neboli dodržané všetky zákonné náležitosti a ktorý bol tak postihnutý sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Je teda zrejmé, že žalovaný požadoval od žalobkyne aj také plnenie z úveru na ktoré žalovaný nemal nárok, pričom žalobkyňa toto plnenie z úveru žalovanému aj reálne plnila, čím došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Takéto konanie žalovaného v pôvodnom konaní bolo nepochybne spôsobilé privediť žalobkyni ako spotrebiteľovi ujmu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadostučinenia plne dôvodné.

19. Odvolací súd vzhľadom na vyššie už len konštatuje, že žalovaný v odvolacom konaní nevzniesol žiadne nové námietky, s ktorými by sa už nevyporiadal súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci samej a opätovné zdôvodnenie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len opakovaním už vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnutého sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napádaného rozhodnutia.

20. Vo vzťahu k otázke výšky primeraného finančného zadostučinenia odvolací súd poukazuje na to, že rovnako mal za to, že súdom prvej inštancie priznaná suma primeraného finančného zadostučinenia v sume 298,75 Eur v tomto konaní je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané

obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Žalobkyňa si v konaní uplatnila výšku primeraného finančného zadostučinenia vo výške 298,75 Eur, t.j. výšku rovnajúcu sa výške bezdôvodného obohateňa žalovaného a odvolací súd považuje výšku takto požadovaného primeraného finančného zadostučinenia za primeranú povahe a charakteru ujmy, ktorá žalobkyni vznikla konaním žalovaného.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil (§ 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa).

22. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C.s.p., stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že stranám sporu nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, ktorej však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplyvajú, ani si ich neuplatnila. V odvolacom konaní neúspešnému žalovanému nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp.zn. 6Cdo/544/2015.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).